

ชื่อกิจกรรม "การพัฒนาข้อสอบปรนัยโดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ"

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

อาจารย์ ดร.นาตยา รัตนอัมภา วิทยาการ
ผู้ช่วยอาจารย์ปวีตรา จริยสกุลวงศ์ ผู้ลิขิต

ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “การพัฒนาข้อสอบปรนัยโดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ ” ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ โดย อาจารย์ ดร.นาตยา รัตนอัมภา ในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. ผ่านระบบออนไลน์ Microsoft team รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อสอบมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อ ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพที่สำคัญ ได้แก่ ค่าความยากของข้อสอบ และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ ผลจากการวิเคราะห์ข้อสอบช่วยให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของตัวข้อสอบ คำตอบ และตัวลวง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงจุดที่ต้องพัฒนาในการเรียนการสอน ทั้งในแง่ความสามารถของผู้สอนและผู้เรียน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอน และเป็นกระบวนการสำคัญในการเพิ่มทักษะการสร้างข้อสอบ การวัดคุณภาพของข้อสอบตามแนวคิดทฤษฎีดั้งเดิม จะใช้ค่าความยากง่าย แทนด้วยสัญลักษณ์ P (Power of difficulty or difficulty index) คือ สัดส่วนของจำนวนคนที่ตอบข้อสอบข้อนั้นได้ถูกต้องต่อจำนวนผู้สอบทั้งหมด โดย P จะมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๐๐ – ๑.๐๐ ค่ายิ่งน้อยแสดงว่าข้อสอบนั้นมีความยากมาก ซึ่งข้อสอบที่ดีควรมีค่า P อยู่ระหว่าง ๐.๒๐ – ๐.๘๐ แต่ในข้อสอบทั้งฉบับมีข้อแนะนำว่าจำนวนข้อที่มีค่า P อยู่ระดับปานกลาง ควรอยู่ร้อยละ ๕๐ ในขณะที่ข้อสอบที่มีค่า P สูง และต่ำควรมีอยู่ร้อยละ ๒๕ ตามลำดับ ดังนั้นหากมีการวิเคราะห์ข้อสอบออกมาแล้วพบว่าข้อสอบข้อนั้นๆ มีค่า P น้อยกว่า ๐.๒๐ ซึ่งแสดงถึงข้อสอบข้อนั้นมีความยากมากไป แนวทางการพัฒนาคือปรับให้ง่ายขึ้น ในขณะที่หากผลวิเคราะห์พบว่าค่า P มากกว่า ๐.๘๐ แสดงว่าข้อสอบนั้นง่ายเกินไป ควรปรับปรุงให้ยากขึ้น สำหรับค่าอำนาจจำแนก (D: discrimination index) จะแทนด้วยสัญลักษณ์ r โดยที่ r จะมีค่าอยู่ระหว่าง -๑.๐๐ ถึง + ๑.๐๐ ซึ่งข้อสอบที่ดีควรมีค่า r อยู่ที่ +๐.๒๐ ถึง +๑.๐๐ สำหรับการแปลความของค่า r ที่น้อยกว่า ๐.๒๐ และยิ่งเข้าใกล้ ๐ แปลว่าข้อสอบนั้นไม่สามารถจำแนกคนเก่งกับคนอ่อนออกจากกันได้ และหากค่า r ติดลบ แสดงถึงการจำแนกกลับ นั่นคือเป็นข้อที่คนเก่งตอบผิด แต่คนอ่อนตอบถูก ซึ่งค่า r ที่น้อยกว่า ๐.๒๐ จนกระทั่งติดลบ จึงนับเป็นข้อสอบที่ควรปรับปรุง และอาจจำเป็นต้องทบทวนกระบวนการสอนด้วย

นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ตัวลวง โดยพิจารณาจาก ๒ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ สัดส่วนของคน que เลือกตัวลวงนั้นๆ แทนด้วยสัญลักษณ์ Pw ซึ่งมีค่าจาก ๐ ถึง ๑ และตัวลวงที่ดีควรมีค่า Pw ตั้งแต่ ๐.๐๕ ขึ้นไป และ ค่าอำนาจจำแนกตัวลวง คือ ผลต่างระหว่างสัดส่วนของคนในกลุ่มอ่อนที่เลือกตัวลวงกับสัดส่วนคนเก่งที่เลือกตัวลวงนั้นๆ แทนค่าด้วยสัญลักษณ์ r_w มีค่าตั้งแต่ -๑ ถึง +๑ โดยที่ค่าอำนาจจำแนกตัวลวงที่ดีคือมีค่า ตั้งแต่ ๐.๐๕ ขึ้นไป เช่นกัน ค่าดัชนีต่างๆที่กล่าวมาทั้งหมดต้องพิจารณาร่วมกันซึ่งจะเป็นการประเมินคุณภาพข้อสอบแบบอิงกลุ่ม นั่นคือผลการประเมินก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของผู้ทำข้อสอบด้วย นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งเน้นข้อสอบที่มีค่าความยากขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหาที่มุ่ง

วัด โดยทั่วไปมักค่อนข้างง่าย มีความไวในการจำแนกผู้สอบที่มีความรอบรู้ และไม่รอบรู้ ดังนั้นข้อสอบที่ควรนำมาใช้จึงไม่เน้นถึงความยากของข้อสอบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา แต่สนใจความไวของข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕ เป็นต้นไป ซึ่งวิธีการประเมินคุณภาพแบบอิงเกณฑ์นี้จะเป็นการวิธีการประเมินที่ค่อนข้างได้มาตรฐานเพราะไม่แปรเปลี่ยนไปตามลักษณะผู้สอบ

ผู้ร่วมกิจกรรมได้ร่วมแสดงความคิดเห็นว่าควรมีการปรับระบบการวิเคราะห์ข้อสอบที่ปัจจุบันใช้รูปแบบอิงกลุ่มให้เป็นการประเมินแบบอิงเกณฑ์ โดยประสานกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนที่มีหน้าที่ช่วยวิเคราะห์ข้อสอบ แนะนำวิธีการวิเคราะห์เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่เหมาะสม

.....

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๑.	รศ.ดร.วิมลรัตน์	ภูวราวุฒิปานิช
๒.	รศ.ดร.จงจิต	เสนาหา
๓.	ผศ.วันดี	โตสุขศรี
๔.	ผศ.ดร.ศรัณยา	โฆสิตะมงคล
๕.	รศ.ดร.อัจฉริยา	พวงแก้ว
๖.	ผศ.ดร.ศรินรัตน์	ศรีประสงค์
๗.	ผศ.ธนิษฐา	สมัย
๘.	ผศ.พิจิตรา	เล็กดำรงกุล
๙.	อ.ดร.วารุณี	พลิกบัว
๑๐.	อ.ชลธิรา	เรียงคำ
๑๑.	ผขอ.ประพัฒน์สินี	ประไพวงษ์
๑๒.	ผขอ.สิริกัญจน์	หาญรบ
๑๓.	ผขอ.จิณห์สุดา	ทัดสวน
๑๔.	ผขอ.ปวีตรา	จรรย์สกุลวงศ์

สรุปผลการนำความรู้ไปใช้ของแต่ละกิจกรรม

ด้านการดำเนินงาน			อธิบายการนำไปใช้ประโยชน์/ประยุกต์ใช้
ศึกษา	วิจัย	อื่นๆ	
✓			การทราบหลักการและวิธีการแปลผลการวิเคราะห์ข้อสอบจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาปรับปรุงข้อสอบแต่ละข้อ รวมไปถึงช่วยให้เข้าใจลักษณะผู้สอบและมีส่วนช่วยในการพัฒนาการสอนได้

รายชื่อผู้ร่วมกิจกรรมจากภาพถ่ายหน้าจอโปรแกรม MS Team

37:12

Request control

Participants

In this meeting (15)

- PJ Pawitra Jariyasakulwong (Organizer)
- AP Autchariya Pongkaew
- CS Chongjit Saneha (Outside your organization)
- CR Chontira Riangkam
- JT Jinsuta Tadsuan
- Nattaya Rattana-umpa
- PL Pichitra Lekdamrongkul (Guest)
- PP Prapatsinee Prapaiwong

Activate Windows

37:27

Request control

Participants

In this meeting (15)

- PL Pichitra Lekdamrongkul (Guest)
- PP Prapatsinee Prapaiwong
- Sarinrut Sriprasong
- SK Sarunya Koositamngkol
- Sirikarn Hanrop
- Thanistha Samai
- WT Wandee Tosuksri
- WP Warunee Phligbua
- WP Wimolrat Puwarawuttipanit

Activate Windows